

БЕЗОПЛАТНА ПРАВОВА ДОПОМОГА

Кременецький місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги

Відшкодуваннямоторно - транспортним бюро шкоди, спричиненоївнаслідок ДТП

Конституцією України визначено право володіння, користування і розпорядження своєю власністю. Використання власності не може завдавати шкоди правам, свободам та гідності громадян, інтересам суспільства. Ці конституційні положення поширюються також на правовідносини із захисту майнових прав особи, у тому числі шляхом відшкодування матеріальної та моральної шкоди у випадках, визначених законом.

Згідно з положеннями частини 2 статті 1187 Цивільного кодексу України шкода, завдана джерелом підвищеної небезпеки, відшкодовується особою, яка на відповідній правовій підставі (право власності, договір оренди тощо) володіє транспортним засобом, використання, зберігання або утримання якого створює підвищену небезпеку. Тому, враховуючи вищеведене, особа, якій заподіяно шкоду, зокрема внаслідок дорожньо-транспортної пригоди, у випадках, визначених законом, має право на її відшкодування.

В пункті 9 частини першої статті 7 Закону України «Про страхування» встановлено види обов'язкового страхування, одним із яких є страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів. Також, у вищеведеному законі

визначено, що особами, відповідальність яких вважається застрахованою, є страхувальник та інші особи, що правомірно володіють забезпеченим транспортним засобом, тобто таким, який зазначається

у чинному договорі обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності, за умови його експлуатації особами, відповідальність яких застрахована.

Страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів спрямоване на захист матеріальних інтересів потерпілих внаслідок дорожньо-транспортної пригоди та на компенсацію шкоди, заподіяної їм життю та здоров'ю, а також завданих їм матеріальних та моральних збитків, у тому числі за рахунок Моторно-транспортного бюро, у випадках, передбачених Законом України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів».

Варто знати, що суб'єктами обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності є страхувальники та інші особи, відповідальність яких застрахована, страховики, Моторно-транспортне страхове бюро України та потерпілі.

Об'єктом обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності є майнові інтереси, що не суперечать законодавству України, пов'язані з відшкодуванням особою, цивільно-правова відповідальність якої застрахована, шкоди, заподіяної життю, здоров'ю, майну потерпілих внаслідок експлуатації забезпеченого транспортного засобу.

Що стосується моторно-транспортного бюро України, то воно є єдиним об'єднанням страховиків, які здійснюють обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів за шкоду, заподіяну третім особам. Участь страховиків у моторно-транспортного бюро України є умовою здійснення діяльності щодо обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів.

Законом України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» передбачено особливості його застосування у випадках заподіяння шкоди внаслідок дорожньо-транспортних пригод, винуватцями яких є окремі категорії громадян, та обов'язкові умови, за наявності яких певні категорії фізичних осіб вважаються такими, чия цивільно-правова відповідальність застрахована, а Моторно-транспортне бюро, відповідно, зобов'язане відшкодувати шкоду, заподіяну життю, здоров'ю та майну потерпілих.

До категорій, що звільняються від обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності на території України відносяться:

- ✓ учасники бойових дій;
- ✓ постраждалі учасники Революції Гідності;
- ✓ особи з інвалідністю внаслідок війни;
- ✓ особи з інвалідністю I групи, які особисто керують належними їм транспортними засобами;
- ✓ особи, що керують транспортним засобом, належним особі з інвалідністю I групи, у її присутності.

Варто знати, що у випадку настання дорожньо-транспортної пригоди, Вам необхідно невідкладно, але не пізніше трьох робочих днів з дня настання дорожньо-транспортної пригоди письмово надати моторно-транспортному бюро повідомлення про ДТП. Таке повідомлення подається особою особисто. Після цього з Вами зв'яжеться представник моторно-транспортного бюро або Ви отримаєте лист від бюро про порядок врегулювання претензії із переліком необхідних документів.

Згідно статі 35 Закону України "Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів", для отримання відшкодування потерпілий чи інша особа, яка має на це право, протягом 30 днів з дня подання письмового повідомлення про дорожньо-транспортну пригоду подає до моторно-транспортного бюро такі основні документи:

- ✓ заяву про страхове відшкодування (з обов'язковим зазначенням відомостей про взаєморозрахунки та наявності договору добровільного страхування майна «КАСКО»);
- ✓ чинний на дату ДТП поліс ОСЦВА або посвідчення відповідної пільгової категорії;

- ✓ документ, що посвідчує особу;
- ✓ довідка про присвоєння одержувачу коштів ідентифікаційного номера платника податку;
- ✓ документ, що підтверджує право власності на пошкоджене майно на день скоєння дорожньо-транспортної пригоди, (у разі вимоги заявника про відшкодування шкоди, заподіяної майну);
- ✓ документ, що посвідчує право заявника на отримання страхового відшкодування (довіреність, договір оренди, свідоцтво про право на спадщину), у разі якщо заявник не є потерпілим або його законним представником;
- ✓ свідоцтво про смерть потерпілого (у разі вимоги заявника про відшкодування шкоди, пов'язаної із смертю потерпілого);
- ✓ документи, що підтверджують витрати на поховання потерпілого, (у разі вимоги заявника про відшкодування витрат на поховання потерпілого);
- ✓ документи, що підтверджують перебування на утриманні потерпілого, його доходи за попередній (до настання дорожньо-транспортної пригоди) календарний рік, розміри пенсій, надані утриманцям внаслідок втрати годувальника, (у разі вимоги заявника про відшкодування шкоди у зв'язку із смертю годувальника);
- ✓ відомості про банківські реквізити заявника.

В деяких випадках моторно-транспортне бюро може запросити додаткові документи з метою встановлення всіх обставин ДТП, встановити ступінь вини учасників і визначити розмір шкоди.

Звертаємо Вашу увагу, що водій транспортного засобу, причетного до дорожньо-транспортної пригоди, особа, яка має право на отримання відшкодування (потерпілий), зобов'язані сприяти моторно-транспортному бюро в розслідуванні причин та обставин дорожньо-транспортної пригоди, а саме: надати для огляду належний їй транспортний засіб або інше пошкоджене майно, повідомити моторно-транспортне бюро про всі відомі їй обставини та надати для огляду та копіювання наявні у неї документи щодо цієї дорожньо-транспортної пригоди протягом семи робочих днів з дня отримання нею відповідної інформації або документа. Якщо зазначені особи з поважних причин не мали змоги виконати ці дії, вони мають підтвердити це документально.

Невиконання потерпілим або іншою особою, яка має право на отримання відшкодування, своїх обов'язків, може стати підставою для відмови у здійсненні регламентної виплати, якщо це призвело до неможливості моторно-транспортним бюро встановити факт дорожньо-транспортної пригоди, причини та обставини її настання або розміру заподіяної шкоди.

Після отримання повідомлення про настання події, моторно-транспортне бюро має право направляти запити щодо отримання відомостей необхідних для своєчасного здійснення регламентної виплати.

Прийняття моторно-транспортним бюро рішення про здійснення регламентної виплати або вмотивоване рішення про відмову у здійсненні регламентної виплати приймається не пізніше як через 90 днів з дня отримання заяви про страхове відшкодування, за умови наявності зазначених вище документів. У разі якщо заява про здійснення страхового відшкодування чи інші документи, необхідні для прийняття рішення про здійснення регламентної виплати, подані з порушенням строку, встановленого законодавством, строк прийняття рішення про здійснення регламентної виплати та його виплату збільшується на кількість днів такого прострочення.

Розмір страхового платежу за одним внутрішнім договором страхування зменшується на 50 відсотків, за умови, що страхувальником є громадянин України - учасник війни, особа з інвалідністю II групи, особа, яка постраждала внаслідок Чорнобильської катастрофи, віднесена до I або II категорії, пенсіонер, а забезпечений транспортний засіб має робочий об'єм двигуна до 2500 сантиметрів кубічних включно та належить цьому громадянину на праві власності.

Важливо пам'ятати, що зазначена пільга надається за умови особистого керування таким транспортним засобом особою, яка належить до вищевизначених категорій громадян України, без мети надання платних послуг з перевезення пасажирів або вантажу.